

שאל אביר וינדר

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

סגולה לשמירה והגנה

בסוף פרשת המרגלים, עמ"י מקבלים שתי מצוות. מצוות ציצית והפרשת חלה. האם ישנו קשר בין המצוות לפרשת המרגלים?

המרגלים יצאו לתור את הארץ ובשובם החטיאו את העם במסר אותו הם העבירו, ואז העם מקבל מה' מצווה נוספת, מצוות ציצית.

"וְהָיָה לָכֵם לְצִיצִת וּדְאִיתֶם אֹתוֹ וּפְתַחְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּנוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אִתְּם זָוִים אַחֲרֵיהֶם".

הכפרה על חטא המרגלים היא מצוות הציצית, שנועדה לא לתור אחר העיניים והלב.

כשיהושע וכלב עומדים בפני העם, הם מנסים לשכנע אותם שזוהי הארץ המובטחת וטובה היא עד מאוד.

"אֲךָ בַּה' אֵל תִּמְרְדוּ וְאַתֶּם אֵל תִּירְאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמֹנֵה הֵם סָר צֶלֶם מַעֲלִיָּהֶם וְה' אֲתָנוּ אֵל תִּירָאֻם".

רש"י מפרש במקום: לחמנו - נכבשו אותם כמו אכילת לחם, בקלות. עפ"י הזוהר הקדוש הפרשת החלה מהווה מגן עלינו ועל העולם. ואומר הזוהר - שמגן - הוא ראשי תיבות מיכאל גבריאל ונוריאל. שלושה מלאכים אלו מגנים עלינו ועל עמ"י בכוח מצוות הפרשת חלה. (זוהר, פרשת שלח קמד ע"א).

כי לחמנו הם ... וה' איתנו - בזכות קיום מצוות הפרשת חלה, המצוות הראשונה בה התחייבו בני' בכניסתם לארץ, הקב"ה יהיה איתנו ויגן עלינו במלחמת כיבוש הארץ.

על הציצית כתב הרמב"ם: "אעפ"י שאין אדם מחויב לקנות טלית ולהתעטף בה... אין ראוי לאדם חסיד לפטור עצמו ממצווה זו" ועל חלה כתב: "אסור לאדם לעשות עיסתו פחות מכשיעור כדי לפטור מן החלה". משתי המצוות אפשר להיפטר אם מאד רוצים... אולם ערכם וייחודם, זה לגברים וזו לנשים, דורשת השתדלות ונחישות לקיימם!

א. מור

1. מדוע נסמכה פרשת המרגלים

לפרשת מרים? (י"ג, ב' רש"י)

כיון שמרים דיברה דיבה באחיה משה ונענשה - והמרגלים ראו ולא לקחו מוסר והוציאו דיבה על הארץ.

2. מניין למדים שכל 12 המרגלים

שנשלחו היו כשרים באותה עת

שנשלחו? (י"ג, ג')

למדים זאת מהמילים "כולם אנשים" שזה לשון חשיבות.

3. איזו אות הוסיף משה להושיע בן

נון ומדוע? (י"ג, ט"ז)

משה הוסיף להושיע את האות י', כי התפלל עליו שה' יושיעו מעצתם הרעה של המרגלים ולכן נקרא יהושע.

4. משה אמר למרגלים

שקודם יעלו בנגב

שזה הפסולת של

א"י ואח"כ יכנסו למקום

המשובח כדי שיזכרו את השבח

של הארץ. למה השווה זאת

רש"י? (י"ג, י"ז רש"י)

רש"י השווה זאת לסוחרים שקודם מראים את הסחורה הפחותה ואח"כ את הסחורה המשובחת כדי שיזכרו את הסחורה הטובה שיש להם.

5. כיצד ידעו המרגלים אם

האנשים בא"י פחדנים או

גיבורים? (י"ג, כ')

אם הם גרים במחנים, בערים פתוחות, סימן שהם גיבורים הסומכים על גבורתם ואם הם גרים בערים בצורות סימן שהם

פחדנים.

6. מניין למדים שהענבים שהביאו

המרגלים עדיין היו בוסר?

(י"ג, כ')

מהמילים: "והימים ימי ביכורי ענבים", שעדיין לא הבשילו הענבים.

7. מה היתה מטרת המרגלים

בלקיחת ענבים אלו? (י"ג, כ')

(שפתי חכמים)

הם רצו להראות לעם שכשם שהפירות משונים, כך אנשי הארץ משונים. הם אמרו זאת כדי להפחיד את העם.

8. מה היתה כוונת משה כשאמר

למרגלים לבדוק "היש בה

עץ אם אין"? (י"ג, כ')

(רש"י)

אם יש בה צדיק שיגן עליהם

בזכותו, התשובה היתה

שאיוב שהיה צדיק נפטר.

9. כשעלו המרגלים לנגב נאמר

"ויעלו בנגב ויבא עד חברון"

מדוע ויבא בלשון יחיד? (י"ג,

כ"ב רש"י)

כיון שכלב לבדו הלך לחברון להשתטח על קברי האבות והתפלל שלא יהיה שותף לעצתם הרעה של המרגלים.

10. כמה זמן תרו המרגלים את

הארץ? (י"ג, כ"ה)

40 יום.

11. מניין למדים שכל דבר שקר

שאין בתחילתו אמת אין סופו

להתקיים? (י"ג, כ"ז רש"י)

השבוע ביום רביעי, כ"ה סיון, יום פטירתו של הרב אליהו זצ"ל

התוצאה לא תמיד חשובה

באחד הימים בחן הרב מרדכי אליהו זצ"ל תלמידים צעירים. לכל תלמיד שהשיב נכונה על שאלה נתן הרב סוכרייה.

אחד התלמידים נשאל שאלה אך לא ידע את התשובה. כדי שלא יתבייש שאל אותו הרב שאלה קלה יותר, אך גם עליה לא ידע להשיב. וכך היה פעם שלישית ובפעם הרביעית.

אז, הוציא הרב מכיסו ארבע סוכריות ואמר לו: "מגיע לך ארבע סוכריות".

כשראה הרב את הפליאה על פניו של הילד המשיך ואמר: "הסוכריות לא ניתנות על תשובות נכונות דווקא, הסוכריות הן פרס על המאמץ שלך..." ('אביהם של ישראל')

כשרץ מגיע לסוף המסלול במקום השני, זהו הישג גדול, אך לאחר דקות מספר כבר

אף אחד לא יזכור את הישגו, מקום שני הוא מכובד, אך הוא לא מקום ראשון.

לפני בורא עולם עומדות הנשמות בשורה אחת, כולן זהות, אין טובה יותר או פחות בפני בורא עולם. כשנשמה יורדת לעולם היא מעצימה את עצמה או חלילה מנמיכה את קדושתה.

בכל יום אנו אומרים: "אלוקי, נשמה שנתת בי טהורה", אנו המחליטים אם להשאיר אותה טהורה או לא.

הרב מרדכי אליהו העניק סוכריות על מאמץ, בורא עולם מעניק חיי נצח על מאמץ, על מקום שני, ואפילו על מקום אחרון.

אמנם התכלית היא להבין, לדעת, להחכים, לקיים את התורה ומצוותיה, אך גם אם לא הצלחת, גם אם ניסית ולא

מהמרגלים שאמרו בתחילה דברי שבח על א"י "ארץ זבת חלב ודבש" ואח"כ את הדברים הלא טובים.

12. כיצד הצליח כלב להשתיק את העם שישמעו דבריו? (י"ג, ל' רש"י)

התחיל לדבר במשה, "הרק זאת עשה לנו בן עמרם..." והם חשבו שהוא בא לדבר בגנות משה ולכן שתקו.

13. למה השוו יושבי הארץ את המרגלים שהיו בכרמים? (י"ג, ל"ג רש"י)

המרגלים שמעו אותם אומרים זה לזה: "נמלים יש בכרמים כאנשים".

14. תגובת בנ"י מדברי המרגלים הייתה "ויבכו העם..." מתי זה היה ואיזו מידה כנגד מידה עשה ה'?

ליל תשעה באב, שהמרגלים חזרו בח' אב. מידה כנגד מידה שבתשעה באב חרבו שני בתי המקדש, בכיה לחינם נהפכה לבכיה לדורות.

15. מה היתה תגובת העם לדברי כלב ויהושע? (י"ד, י')

רצו לרגום אותם באבנים.

16. היכן רואים מידה כנגד מידה בעונש של בנ"י בחטא

המרגלים? (י"ד, ל"ג)
המרגלים ריגלו את הארץ 40 יום והעם נשאר במדבר 40 שנה, שנה על כל יום.

17. היכן רואים מידה כנגד מידה בעונשם של עשרת המרגלים? (י"ד, ל"ז רש"י)

הם חטאו בלשונם שדיברו לשון הרע על א"י, נשתרבה לשונם עד טבורם ותולעים יצאו מלשונם ובאו עד טבורם ומתו במגיפה.

18. מה היה חטא המעפילים וכיצד נענשו? (י"ד, מ"ד-מ"ה)

המעפילים היו אנשים מבנ"י שהחליטו לעלות לא"י נגד רצון ה', עונשם שבאו העמלקים והכנענים והיכו אותם עד חורמה.

19. מי היה מקושש העצים בשבת ומה היה עונשו? (ט"ו, ל"ב)

צלופחד בן חפר, עונשו שמת בסקילה.

20. כיצד מזכירה לנו הציצית את תרי"ג המצוות? (ט"ו, ל"ט רש"י)

מניין גימטריה של המילה ציצית שש מאות ועוד שמונה חוטים וחמישה קשרים הרי זה 613 כמניין תרי"ג.

הלימוד בעלון מוקדש לזכות

מיכל בת רחל לבריאות והצלחה

נתן יעקב בן ליזה לרפואה שלמה

רחמים בן דליה לרפואה שלמה ופרנסה טובה

לעילוי נשמת אברהם רן בן רות

ברורים להצלחה. החשוב הוא הרצון, הניסיון והכוונה להיות אחר, להיות טוב יותר. אתה תעשה את מה שביכולתך, בעיניי בורא עולם התוצאה פחות חשובה.

עלה בידך, מספיק שאתה בדרך, עם רצון וכוונה טובה, אתה תקבל את שכרך כרץ המגיע למקום הראשון. ההצלחה או הכישלון, לא תמיד בידיים שלנו, לעיתים ההצלחה מגיעה בדרך לא דרך, והכישלון מגיע על אף שהנתונים היו